

Mödet den 10de Februar.

Conferentsraad *Örsted* meddeelte en Fortsættelse af sine Betragtninger over Lyset, med Hensyn paa det Skjønnes Naturlære. Gjenstanden for denne Fortsættelse var de Forhold, hvorunder der frembringes bestemte Figurer ifølge Lysets egne Naturlove. Herhen hører Regnbuen. Det kunde ikke være Hensigten, ved denne Leilighed at gjentage Regnbuens velbekjendte Theorie; det var nok at beraabe sig paa denne, som paa en afgjort Sag. Regnbuens Figur er en nødvendig Følge af matematiske Naturlove. Ved den samme Naturhandling, hvorved denne Bue dannes, adskilles ogsaa de i det hvide Lys indeholdte Farvestraaler, og en Farveharmonie udvikles, idet Lysets hele Farveindhold staaer for os baade i sin Adskilthed, som Fordelingen i Rummet medfører, og i sin Heelhed; efterdi den sandselig opfattes ikke mindre som Eenhed end som Mangfoldighed. Men hermed er hele Anskuelsens Indhold endnu ikke udtømt. Modsætningen mellem den mørke Regnvæg og det klare Lys opvækker tillige den eiendommelige Lysglæde. Regnbuen indeslutter en heel Tankeverden, hvori Lyset under sin Kamp mod Mørket udfolder sin Skjönhed med en sand Seierspragt. Det forstaaer sig, at alt dette kun finder sin fulde Anvendelse, forsaavidt som ikke andre Forhold, f. Ex. en mellemkommende uklar Luft, svækker Indtrykkets Reenhed.

Ved Indvirkning af polariseret Lys paa Krystaller eller Legemer, hvori der ved fremmed Indvirkning hersker en eiendommelig Fordeling af den indvortes Spænding, frembringes Figurer, som dels ved deres eget Tankepræg have noget tilfredsstillende, dels udmærke sig ved en Farvefordeling, ofte en Farvepragt, som tillige altid udgjøre en Farveharmonie. Men ogsaa denne Forbindelse af Former og Farver er ikke tilfældig, men udgjör en Tankeheelhed, og giver os derved en stærk betegnende Formering af Exemplerne paa skjønne Frembringelser ifølge de i Naturen sig aabenbarende Fornuftlove. I nogle af disse Figurer træffer man ligesaa afstikkende Farvemodsætninger, som i mange pompeianske Malerier, og derhos en med Naturen bestemt Farveharmonie.

Nogle skjønne Form- og Farveudviklinger frembyder ogsaa Lysstraalernes Vexelindgreb (Interferents). Blandt disse frembævedes især

den eiendommeligt ordnede Samling af Lyspletter, som fremkommer ved de Frauenhoferske Forsög, naar man sætter for Kikkerten en tynd Plade med tre Huller, som ligge i Hjørnepunkterne af et ligesidigt Triangel. Allerede Pletternes Fordeling, afbildet uden Farver, tilfredsstiller Öiet ved en rig og eiendommeligt ordnet Mangfoldighed; men ved de dertil nödvendigt hörende Farver forhöies end ydermere Skjönheden.

Fra det islandske literaire Selskab havde Videnskabernes Selskab modtaget följende Skrivelse:

„Det kongelige danske Videnskabers Selskab har, som bekjendt, i sin Tid, nu for næsten et hundrede Aar siden, foranstaltet den vigtige af Olufsen og Paulsen udförte Reise gjennem Island, samt senere udgivet den af Förstnævnte forfattede Beskrivelse over samme, som endnu, efter Selskabets Historieskrivers Yttring, kan ansees for et klassisk Værk, og stedse vil indtage en hæderlig Plads i Danmarks videnskabelige Literatur.

Har man end siden erholdt enkelte gode Værker der oplyse Islands Beskaffenhed og Tilstand i visse Dele, kunne de fleste af dem nu siges at være deels forældede, deels for ufuldstændige til at give nogen rigtig eller almindelig Kundskab om Landet og dets Befolkning. Fra indeværende Aarhundrede har man endog næsten intet betydeligt Skrift af denne Art, af indenrigske Forfattere, hvorimod brittiske, franske og tyske Literatorer have udgivet forskjellige, tildeels meget kostbare Beskrivelser over deres Reiser i Island, som naturligviis (hvor fortjenstlige end mange derved meddeelte Efterretninger og Afbildninger maa erkjendes for at være) trænge til adskillige Berigtigelser og ingenlunde afhjælpe det i Danmark og Island fölte Savn af en almindelig nöiagtig Beskrivelse over den sidstmeldte Öe, som endnu overhoved aldrig er blevet fört i Pennen.

Dette Savn maatte naturligviis meest föles af det i Aaret 1816 oprettede Islandske literære Selskab, som endnu bestaaer, i to Afdelinger, af hvilke den ene har sit Sæde i Reikjavik, den anden i Kjöbenhavn. At gode geographiske Kort efter en tilstrækkelig Maalestok — (större